

**Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет іноземної
філології
Кафедра германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	СУЧАСНА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА мова викладання англійська
Викладачі	Шаповал Ольга Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури
Профайл викладачів	http://zarub-lit.kpnu.edu.ua/shapoval-olha-hryhorivna/
E-mail:	shapoval@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1500
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді та сайті кафедри германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Сучасна англійська література» належить до вибіркових освітніх компонент та увідповіднюється з освітньо-професійними програмами, які здійснюють підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями *A4 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)* галузі знань *A Освіта* та *B11 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська* галузі знань *B Гуманітарні науки*. У межах курсу студенти знайомляться з основними етапами і художніми явищами сучасної англійської літератури та їх основними характеристиками.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомити студентів з основними тенденціями в англійській літературі XX-XXI століття для створення цілісної картини літературного процесу Великобританії, дослідити сучасні тенденції розвитку англійської літератури у контексті загальносвітового розвитку літератури. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є: формування у студентів уявлення про загальні особливості процесу розвитку англійської літератури і культури, основні методи й засоби наукового дослідження у царині інтерпретації художніх творів; ознайомлення студентів з теоретико-методологічними засадами сучасного літературознавства, його понятійно-термінологічним апаратом; формування у студентів навичок аналізу та синтезу наукових знань про літературні та лінгвістичні явища; формування у студентів навичок самостійного аналізу літературних явищ у сучасному культурологічному контексті.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очна, заочна форма навчання). Передбачає проведення лекційних і практичних занять. Застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE є обов'язковим. Залучення застосунків для проведення відеоконференцій, організації інтерактивних форм роботи вітається.

5. Результати навчання:

Вивчення освітнього компонента «Історія зарубіжної літератури (XX -поч. XXI ст.)» передбачає формування у здобувачів вищої освіти певних компетентностей та набуття ними відповідних результатів навчання.

Програмні компетентності навчання

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

- Здатність бути критичним і самокритичним
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- Здатність працювати в команді та автономно
- Здатність спілкуватись іноземною мовою
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку сучасної англійської літератури (XX-XXI ст.), еволюцію напрямів, жанрів та стилів, чільних представників та художні явища, місце англійської літератури у сучасному світовому літературному процесі
- Здатність до збирання, аналізу та систематизації інформації з різних джерел, інтерпретації літературних фактів та перекладу

Програмні результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати та систематизувати;
- Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач та проблем професійної діяльності;
- Аналізувати та інтерпретувати твори сучасної англійської літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі

6. Обсяг і ознаки курсу

	Характеристика навчального курсу			
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Рік викладання	2026-2027		2026-2027	
Обов'язкова/вибіркова	Вибіркова		Вибіркова	
Кількість кредитів ЄКТС	4	3	4	3
Загальний обсяг годин	120	90	120	90

Кількість годин навчальних занять	40	30	16	12
Лекційні заняття	16	10	6	4
Практичні заняття	24	20	10	8
Самостійна та індивідуальна робота	80	60	104	78
Форма підсумкового контролю	Залік		Залік	

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення документів/презентацій у форматі MS Word, Power Point або інших.

Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій (Zoom, Google Meet)

8. Політики курсу

Політика курсу ґрунтується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (тести, есе, творчі роботи, аналізи творів різних жанрів).

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у «Кодексі академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)» <https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідування занять, оцінювання, відпрацювання пропущених занять та перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка (зі змінами)», затвердж. 26.02.20 р. (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>). Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Всі пропущені заняття, незалежно від причини пропуску, мають бути відпрацьовані. Практичні заняття відпрацьовуються згідно Плану практичного заняття з виконанням усіх завдань та видів поточного контролю (тестів, есе і т.д.). Для відпрацювання пропущеного лекційного заняття студент повинен:

- надати тезовий конспект за планом лекції + дати правильну відповідь на 1 запитання за темою лекції (1-2 пропуски);
- надати розширений конспект за планом лекції + дати правильні відповіді на 3-5 запитань за темою лекції (більше двох пропусків)

Всі відпрацювання відбуваються лише в офіційні години консультацій викладача. При дистанційній формі навчання виконані завдання завантажуються у теку «Відпрацювання пропущеного ПЗ» у MOODLE, або надсилаються на корпоративну пошту викладача (у випадках перебоїв у роботі MOODLE). У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів

виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Самостійна робота. Очікується, що студенти прочитають у повному обсязі художні тексти, винесені у список для обов'язкового прочитання. Студенти ведуть літературний щоденник, в якому роблять нотатки щодо прочитаних художніх текстів. Літературним щоденником студенти можуть користуватись при доповідях на практичному занятті, контрольних роботах. Очікується, що студенти виконують кілька додаткових завдань, запропонованих до курсу (на вибір). У випадках дистанційного/змішаного навчання виконані додаткові завдання завантажуються у теку «Додаткові завдання» у MOODLE, або надсилаються на корпоративну пошту викладача (у випадках перебоїв у роботі MOODLE).

Література. .

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9. **Схема курсу**

Тема, план	Форма заняття	Матеріали	Література Інтернет ресурси	Завдання, год
Тема 1. Літературний процес у Великобританії XX ст. - початку XXI ст.: провідні закономірності та тенденції	Лекція	Презентація, відеоматеріали	Літературу до кожної теми див. у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять	Опрацювати матеріали лекцій, 2 год. анотувати прочитану додаткову літературу, 2 год. Підготувати груповий проєкт за визначеною темою, 6 год.

Тема 2. Реалістичні тенденції в англ. л-рі 1-ї пол. XX ст.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекції, 2 год.; підготуватись та виконати завдання до практичного заняття з теми: «Драматургія Дж. Б. Шоу», 2 год; прочитати: Во І. Жменя праху (Evelyn Waugh. <i>A Handful of Dust</i>), Голсуорсі Дж. «Власник» (John Galsworthy. <i>The Man of Property</i>), Крісті А. Роман за власним вибором. (Agatha Christie. <i>Novel by your choice</i>), Моем В.С. Місяць і мідяки (W.S. Maugham. <i>The Moon and Sixpence</i>), Олдингтон Е.Г. «Смерть героя» (E.G. Aldington. <i>Death of a Hero</i>), Шоу Дж.Б. Пігмаліон (G.B. Shaw. <i>Pygmalion: A Romance in Five Acts</i>), зробити записи в літературному щоденнику, 6 год.
Тема 3. Своєрідність англійського модернізму. Творчість Дж.Джойса, В.Вулф, Д.Г. Лоуренса	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекції, 1 год.; підготуватись та виконати завдання до практичних занять з тем, «Своєрідність модернізму В. Вулф», «ЖАНРОВА СВОЄРІДНІСТЬ РОМАНУ Д.Г. ЛОУРЕНСА "КОХАНЕЦЬ ЛЕДІ ЧАТТЕРЛЕЙ"», 3 год., прочитати: Джойс Дж. Уліс. (James Joyce. <i>Ulysses</i>) Еліот Т.С. Порожні люди (T. S. Eliot. <i>The Hollow Men</i>), Вулф В. Місіс Даловей (Virginia Woolf. <i>Mrs Dalloway</i>), Лоуренс Д.Г. Коханець леді Чаттерлі (D. H. Lawrence. <i>Lady Chatterley's Lover</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 6 год.
Тема 4. Жанр антиутопії в англійській літературі першої пол. XX ст. О.Хакслі, Дж.Орвелл	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекції, 2 год; підготуватись та виконати завдання до практичних занять з теми, «Антиутопія у творчості Дж.Орвелла (роман «1984»)» 3 год.; прочитати: Гакслі О. Дивний новий світ (A. Huxley. <i>Brave New World</i>), Орвелл Дж. 1984, Ферма. Рай для тварин (George Orwell. <i>Animal Farm, Nineteen Eighty-four</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 5 год.

Тема 5. Реалістичні тенденції в англ. л-рі 2-ї пол. XX ст. «Сердиті молоді люди»	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекцій, 1 год; підготуватись та виконати завдання до практичного заняття з теми: «СЕРДИТІ МОЛОДІ ЛЮДИ»: СВОЄРІДНІСТЬ ПОЗИЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КРИТИКИ У П'ЄСІ ДЖ. ОСБОРНА «ОЗИРНИСЬ У ГНІВІ», 1 год.; прочитати: Осборн Дж. Озирися у гніві (Osborne John. <i>Look Back in Anger</i>), Кінгслі В.Е. Щасливчик Джиммі (Kingsley Amis. <i>Lucky Jim</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 4 год.
Тема 6. Жанр інтелектуального роману в англійській літературі другої половини XX ст.. А.Мердок, В.Голдінг.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекцій, 1 год; підготуватись та виконати завдання до практичних занять з тем: «РОМАН АЙРІС МЕРДОК "ЧОРНИЙ ПРИНЦ": ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМАТИКИ І ПОЕТИКИ», 2 год.; прочитати: Голдінг В. Володар мух (Golding W. <i>Lord of the Flies</i>), Мердок А. Чорний принц (Murdoch Iris. <i>The Black Prince</i>), Свіфт Г. Земля води. (Swift Graham. <i>Waterland</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 7 год.
Тема 7. Своєрідність англійського постмодернізму. Творчість Дж. Фаулза, П.Акройда та Дж.Барнса	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекцій, 2 год; підготуватись та виконати завдання до практичних занять з тем: «ПОСТМОДЕРНІСТСЬКИЙ ДИСКУРС У РОМАНІ ДЖ. БАРНСА "ІСТОРІЯ СВІТУ В 10 ½ РОЗДІЛАХ"», 2 год.; прочитати: Акройд П. Повість про Платона (Ackroyd Peter. <i>The Plato Papers</i>) Барнс Дж. Історія світу в 10 ½ розділах (Barnes J. <i>A History of the World in 10½ Chapters</i>) Фаулз Дж. Колекціонер (Fowles John. <i>The Collector</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 10 год.
Тема 8. Мультикультуралізм в англійській літературі ХХІ ст.. Творчість С.Рушді,	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Презентація, відеоматеріали		Опрацювати матеріали лекцій, 1 год; підготуватись та виконати завдання до практичного заняття з теми: «МУЛЬТИКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРС В РОМАНІ САЛМАНА РУШДІ "ОПІВНІЧНІ ДІТИ"» , 1 год.;

К.Ісігуро.				прочитати: Рушді С. Опівнічні діти. (Rushdie Salman. <i>Midnight's Children</i>), Ішигуро К. Не відпускай мене (Ishiguro K. <i>Never Let Me Go</i>), зробити записи в літ. щоденнику, 8 год.
------------	--	--	--	--

10. Система оцінювання та

вимоги Розподіл балів за змістовими модулями:

Поточний і модульний контроль		Сума
Поточний контроль	МКР	100
50 балів	50 балів	

Оцінювання і контроль знань.

Завершується вивчення дисципліни заліком, оцінка якого визначається сумою балів, набраних за такі види робіт:

- на практичних заняттях — від 30 (мінімально) до 50 (максимально) балів;
- за модульну контрольну роботу від 30 (мінімально) до 50 (максимально) балів;

Разом – 60 (мінімально) 100 (максимально) балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях складає 50 балів (за умови виконання всіх різновидів роботи, які передбачені планами практичних занять). Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у бальну систему за формулою: $(\text{Сер. бал.} \times 0,05 + 0,4) \times 50$. Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-

бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався

до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, навичок та вмінь здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mL7b6am>).

Самостійна робота

Самостійна робота включає в себе завдання з самостійного прочитання текстів художніх творів з оформленням літературного щоденника та індивідуально-дослідницьких завдань, запропонованих до кожної теми (див. План практичного заняття). Контроль за самостійною роботою відбуватиметься на практичних заняттях (макс. – 12 балів) за допомогою різних видів робіт (опитування на практичному занятті, перевірка конспектів, співбесіда, перевірка літературних щоденників). Виконані письмові завдання здаються безпосередньо викладачу, або завантажуються у теку «Додаткові завдання» до кожної теми у MOODLE. Питання, які стосуються творів, винесених на самостійне опрацювання, обов'язково включаються в зміст МКР.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Bradbury M. The Modern British Novel. London ; New York : Penguin Books. 1994. 352 p.
2. Head D. Modern British Literature, 1950-2000. Cambridge University Press, 2002. 308 p.
3. Eagleton, Terry. The English Novel: An Introduction. Blackwell Publishing, 2005. 272 p.
4. Новітня література Великої Британії та США : навчально-методичний посібник / Упорядники О.В. Кеба, Т.В. Кеба, Р.М. Семелюк. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. 120 с.
5. Художньо-естетичні парадигми новітньої літератури: навчальний посібник / Упорядники О.В. Кеба, О.Г. Шаповал, І.Ю. Голубішко. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. 234 с. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6351><http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>

Додаткова:

1. Бойніцька О. Англійський історіографічний роман кінця XX – початку XXI ст.: філософія жанру : Монографія. К. : Видавець Карпенко В.М., 2016. 324 с.

2. Висоцька Н.О. Єдність множинного. Американська література кінця XX - початку XXI століть у контексті культурного плюралізму: Монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І. Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008 274 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. К. : Довіра, 2002. 318 с.
5. Кеба О.В., Чорноконь В.В. Поетика невизначеності: від модернізму до постмодернізму і далі : Монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 212 с. <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8147>
6. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. Марії Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. 634 с.
7. Сучасна американська література. Проблеми вивчення та викладання : Навчальний посібник. Миколаїв : ЧДУ імені Петра Могили, 2002. 180 с.
8. Мірошниченко Л.Я. Проекції скептицизму у сучасному британському романі: генеза, традиція, поетика. К. : Генеза, 2015. 420 с.
9. Тичиніна А.Р. Сучасні методологічні практики : навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2018. 160 с.
10. Shapoval O. The Phenomenon of Unreliable Narration in the British Intellectual Prose of the Second Half of the Twentieth Century (Golding, Murdoch). *Postmodern Openings*. 2022. Vol. 13. № 2. P. 273–286. DOI: <https://doi.org/10.18662/po/13.2/453>

15 . Інформаційні ресурси

1. Бібліотека української і світової літератури <http://chtyvo.org.ua/>
2. Бібліотека української і зарубіжної літератури <http://www.ukrlib.com.ua/>
3. Портал "Першоджерела українського в Інтернеті" (українська і світова культура, мистецтво і література) <http://toloka.hurtom.com/>
4. Бібліотека українських підручників. <https://pidru4niki.com/>
5. Бібліотека ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Кембриджська історія англійської та американської літератур <http://www.bartleby.com/cambridge/>
7. Література на сайті кафедри германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури К-ПНУ імені Івана Огієнка <http://zarub-lit.kpnu.edu.ua/samostijna-robota-studentiv/>
8. Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів;
9. EdEra (<https://www.ed-era.com/>) – українська студія онлайн-освіти;
10. Courséra (<https://coursera.org>) – технологічна компанія, що працює в галузі освіти.
11. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/> — репозитарій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка